

UNELE REZULTATE A STATUTULUI DE COPIL ORFAN ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Irina Malanciuc,
Tudor Grejdian
Catedra Sănătate
Publică și Management
„Nicolae Testemițanu“

Rezumat

În acest articol sunt descrise rezultatele unui studiu realizat de către Ministerul Sănătății sub egida UNICEF, Moldova: unde locuiesc copiii abandonati cu vârsta cuprinsă între 0—7 ani, care se aflau în grija celor trei parteneri: Ministerul Sănătății, lucrătorilor sociali și protecției sociale ca instituții create de ONG.

Summary

SOME RESULTS OF PARENTLESS CHILDREN IN MOLDOVA REPUBLIC

In this article are described the results of a study made by the Health Ministry under the auspice of UNICEF Moldova where there were identified information considering the proportion and causes that arises this phenomenon.

This study has analyzed all the institutions where usually there live abandoned children whose ages are among 0—7 years, who were under the care of three, ministries /health, educational work and social protection/ as well as an institution created by ONG.

Abandonul copiilor in instituțiile medicale si rezidențiale, constituie o realitate cruda, cu care se confruntă Republica Moldova. Tot odată, abandonul este favorizat de inexistenta unor servicii de prevenire, care printr-o funcționare eficienta ar contribui la diminuarea numărului de copii abandonati.

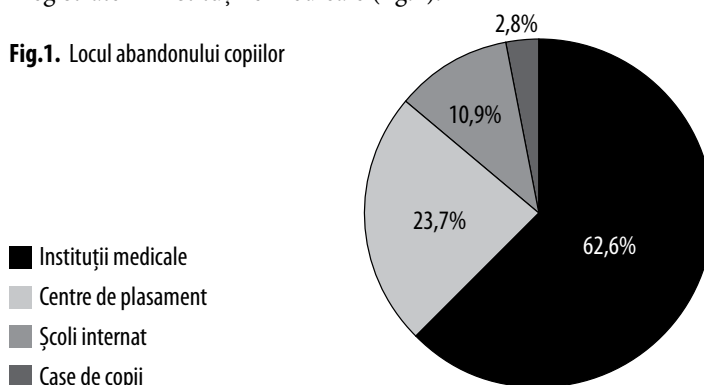
Conform unui studiu realizat de către Ministerul Sănătății cu susținerea UNICEF Moldova au fost identificate informații cu privire la amploarea si cauzele care declanșează acest fenomen ce a cuprins perioada 2002—2006. Toți copiii, ce au fost identificați ca fiind abandonati pentru prima dată au fost supuși evaluării.

Informațiile cuprinse in studiu ne arata ca marea majoritate a copiilor plasati in instituții au părinți. Astfel, 88,9% dintre copiii aflați in instituții au ambii părinți in viață, asta înseamnă ca cei mai mulți dintre copii nu sunt orfani biologici ci sunt orfani sociali.

În studiu au fost cuprinși un număr total de 650 de copii abandonati pentru prima dată. Dintre aceștia, un număr de 443 de copii au părăsit instituția, traseul urmat fiind diferit, de la reintegrarea in mediul familial la (re)întoarcerea in mediul de ocrotire de tip rezidențial. Un număr de 207 copii au rămas in continuare in instituția in care au fost abandonati pentru prima dată.

În ceea ce privește locul abandonului, acesta îmbracă diferite forme, de la abandonul in maternități imediat după naștere, la abandonul in secțiile de spital si pana la abandonul in instituțiile rezidențiale, majoritatea cazurilor de abandon — 62,6%, fiind înregistrate în instituțiile medicale (fig.1).

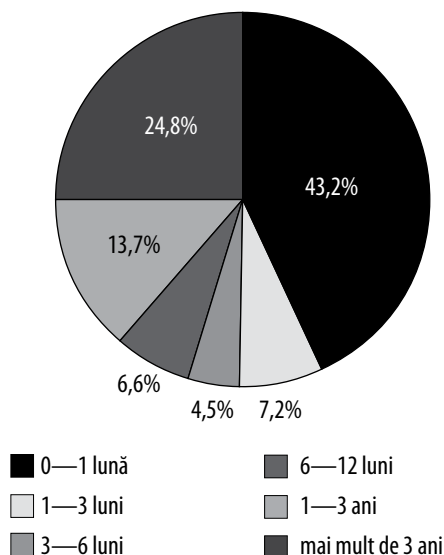
Fig.1. Locul abandonului copiilor

Numărul copiilor abandonati este mai mare la categoria de vârstă foarte mica- 0—1 luna, respectiv 43,2% și la categoria cu vârste de peste 3 ani — 24,8%. Astfel, 91,5% dintre copiii cu vârste de peste 3 ani sunt abandonat în școlile internat, în vreme ce 99,1% dintre copiii 0—1 luna sunt abandonati în maternități.

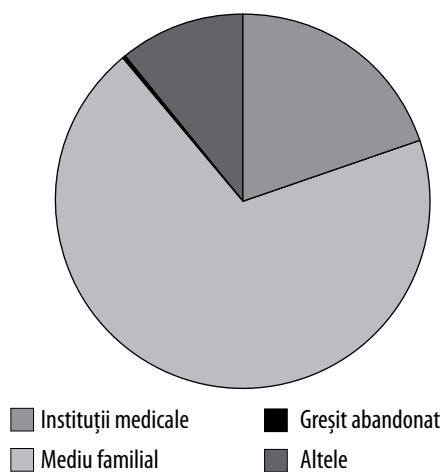
Reiese ca pericolul cel mai mare exista imediat după naștere, când mamele, de cele mai multe ori confuze, își abandonează copilul, tocmai când acesta ar avea cea mai mare nevoie de îngrijire și dragoste maternă (fig.2.).

Fig.2. Vârsta copiilor la momentul abandonului

Datele studiului demonstrează ca plasarea copiilor în instituție a fost determinată de un complex de factori, cu alte cuvinte acțiunea combinată a doi sau mai mulți factori au determinat decizia de abandon a copilului. De asemenea, datele ne indică faptul ca majoritatea copiilor plasați în instituții au ca loc de proveniență familia, motivul principal fiind legat de dificultățile materiale întâmpinate de familie (fig.3.).

Fig.3. Locul de proveniență a copiilor

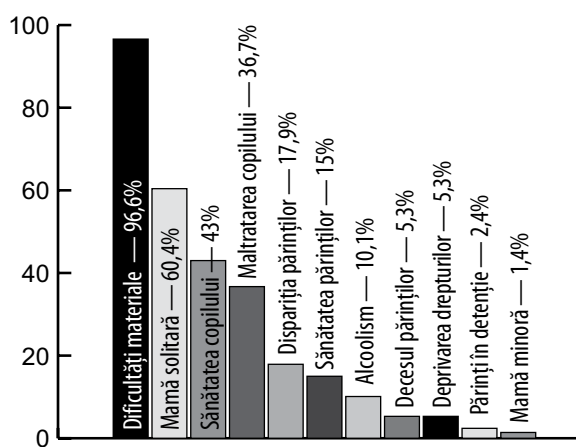
Cei mai mulți dintre copii provin din familie/mediu familial — 69,1%, distribuția acestora fiind către

casele de copii, școlile internat, centrele de plasament și instituțiile medicale.

Cel mai ridicat procent al copiilor plasați direct din familie în instituție, se înregistrează în casele de copii și școlile internat, unde sunt plasați în proporție 100% copii, urmat de plasamentul acestora către centrele de plasament — 54,9%.

Printre principalele cauze care conduc la generarea statutului de copil orfan biologic sau social, se afla dificultățile materiale, familia monoparentală — mama solitară, existența situațiilor de abuz-neglijare a copilului, starea sănătății copilului, alcoolismul părinților și dispariția acestora este prezentat în fig.4 .

Fig.4. Cauzele plasării copiilor în instituții

Este semnificativ indicatorul abandonului copiilor născuți din prima sarcină — 21,7%, ceea ce arată necesitatea adresării acestei probleme prin informare, educație, planificare familială, asistență socială, etc.

Mai mult de jumătate din copii provin din cadrul unei familii monoparentale, în care mama este singurul părinte întreținător care se ocupa de creșterea și educarea copilului. Aproape toți copiii 96,6%, provin din familii care se confruntă cu mari dificultăți financiare.

Problemele de sănătate ale copiilor constituie — 43% dintre cazuri de abandon de către părinții acestora iar câte odată, boala părinților îi îndeamnă pe aceștia să-și instituționalizeze proprii copii- în 15% dintre cazuri.

În acest sens, trebuie elaborate politici active de susținere a familiilor, astfel încât acestea să poată gestiona situațiile de criză apărute la un moment dat.

În prezent, prevenirea abandonului de copii în instituții rămâne un obiectiv dificil de atins al reformei sistemului de protecție, pentru ca numărul copiilor abandonati este în creștere în timp ce numărul serviciilor de prevenire este foarte mic sau inexistent în anumite comunități.

Bibliografia:

1. Sănătatea Publică în Moldova, Anuar statistic. Ministerul Sănătății. Chișinău, 2007.
2. Borzan, Cristina — Pediatrie socială. Reforma mentalităților, Rev. Protecția socială a copilului. FICE — România, nr.2/1998, pag. 24 — 27.
3. Ancușa, M., Ciobanu, V., Probleme de Sănătate Publică, vol. I, II. Ed.Mirton, Timișoara, 1997.